

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden voor de maand juli. In deze nieuwsbrief leest u alles over de evenementen die we organiseren en andere nieuwtjes die we u niet willen onthouden. Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden op onze website: www.oudleiden.nl. We wensen u een mooie zomer!

Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden Juli 2023

Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u nog geen lid van de Historische Vereniging Oud Leiden? Voor 25 euro per jaar geniet u van de vele voordelen die het lidmaatschap u biedt en steunt u ons in ons streven om de kennis van de geschiedenis van Leiden te bevorderen en het Leidse culturele erfgoed te beschermen.

Meer informatie over het lidmaatschap vindt u [hier](#).

Teksten (max 400 woorden) en foto's voor de nieuwsbrief van augustus mogen tot maandag 24 juli worden aangeleverd op het [adres van de redactie](#).

AGENDA

Zaterdag 04 november

Dies. Vanaf 10.30 uur. Meer informatie volgt.

Excursies

Zondag 27 augustus

Wandelexcursie Rijnsburgerweg deel 2.

Vanwege het grote succes van vorig jaar, wordt ook dit jaar een wandelexcursie over de Rijnsburgerweg gehouden. Afhankelijk van het aantal deelnemers wordt weer gekozen voor 1 of 2 groepen. De eerste wandeling staat voor 10.00 uur gepland en een eventuele tweede wandeling om 13.00 uur. Meer informatie en aanmelden via

[deze link](#).

Controleert u voor het actuele nieuws over aanvangstijdstip en zaal altijd van tevoren de website

De lezing op 10 juli over Jonge bouwkunst, in de Merenwijk, kan door omstandigheden niet doorgaan.

Wij zullen op een later tijdstip *Kijk eens anders! Het jongste erfgoed van Leiden 1970-1990* graag organiseren. Houd de Nieuwsbrief en social media van de HVOL in de gaten voor meer gegevens.

Zonder vrijwilligers geen HVOL

Zonder de belangrijke steun van de vele vrijwilligers kan onze Historische Vereniging Oud Leiden niet functioneren. Het bestuur bedankt deze belangrijke krachten dan ook jaarlijks met de traditionele VIP-borrel. Dat is dan tevens het moment om een aantal personen wat extra in het zonnetje te zetten. Bijvoorbeeld Jan Belt, die jarenlang de archivaris was van onze vereniging. Hij is sinds kort opgevolgd door Jan de Vetten. Gerda van de Berg dankt Jan Belt met een mooi boekje voor zijn inzet voor de HVOL.

Tijdens de VIP-borrel worden ook de lakenloodjes uitgereikt. Deze zijn bedoeld als erkenning voor het verrichten van een hele bijzondere inspanning voor de HVOL. Dit keer waren er vier gelukkigen. Zoals *Ria van der Lecq* en *Willem Hogendoorn* van de

commissie **Promotie, Ondersteuning en Uitvoering**. De leden van de commissie POU tonen al sinds jaar en dag een enorme inzet voor de HVOL: de ledenadministratie en wat daar allemaal bij komt kijken, het rondbrengen van bestellingen en welkomstpakketten, de ondersteuning bij lezingen, de organisatie van de Dies en het uitreiken van de jaarboekjes, het aandeel van de HVOL tijdens de Open Monumentendag en ga zo maar door.

Ook *Joop Heuzen* werd voor zijn inzet beloond. Joop was zo'n tien jaar voorzitter van de Beeldbank van de HVOL.

Deze Beeldbank bestaat uit een databank met tienduizenden historische afbeeldingen van de stad. Joop heeft er met heel veel persoonlijke inzet voor gezorgd dat deze belangrijke commissie steeds goed functioneerde.

Verder kreeg *Cor Smit* dit jaar een Lakenloodje. Deze Leidse historicus weet vrijwel alles van de historie van onze stad. Hij is al jaren actief voor de HVOL, doet onderzoek, schrijft boeken, verzorgt lezingen en neemt je desgewenst mee door historisch Leiden.

1734 De Vermakelyke Leidsche Buiten-Cingels

Tijdens de VIP-borrel voor vrijwilligers van de HVOL is de digitale versie van het boek "1734 De Vermakelyke Leidsche Buiten-Cingels" gelanceerd. Dat boekje uit begin 18e eeuw omvat wandelingen van twee heren, die dagelijks over de buitensingel (=wandelweg) om Leiden lopen. In 2013 nemen Josee Koning, Marijke Mooijaart en Jan Willem Broekema op zich het boekje te hertalen naar hedendaags Nederlands. Het Leidse leven van 1734 wordt nu toegankelijk voor elke moderne Leidse lezer en andere belangstellenden. Deze

hertaling kan vanaf de website van de HVOL gedownload worden in twee varianten (pdf of epub). Dit gaat via de [download-pagina](#).

Ode aan Jan van Hout (aflevering 9): De waterloosinge van Rijnland in der Yssele

Aflevering 9 van deze reeks betreft een transcriptie van een archiefstuk, dat eerst door Jan van Hout zelf in een kladversie geschreven is en daarna door een (beginnende?) klerk overgeschreven, maar hier en daar door Jan van Hout gecorrigeerd (kennelijk kon zelfs die klerk zijn krabbels niet helemaal begrijpen) of aangevuld, en door hem van “Nu.o 26” voorzien (het betreffende nummer van de lade van zijn archiefkast). Onderaan op de kaft heeft Van Hout de opmerking gekrabbeld: “Zij noch eens gegrosseert”; kennelijk wilde hij nog een extra afschrift hebben, wellicht bestemd voor derden. Achterin was ingebonden een door hem getekende (gekopieerde) kaart, die er in het laatste kwartaal van de twintigste eeuw uitgehaald is voor fotografie; er zijn nu drie kleurenfotootjes bijgevoegd, die elkaar overlappen en de hele kaart in beeld brengen. De kaft is gescheurd en beschadigd, maar het tekstverlies is uiterst gering. Voor de liefhebbers dus: een prachtige inleiding en een volledige transcriptie van dit stuk. Lees meer op de pagina [“De waterloosinge van Rijnland in der Yssele”](#).

Archeologen ontdekken oudste sporen van (de stad) Leiden

Archeologisch onderzoek in de binnenstad van Leiden leverde spectaculair nieuws op over het ontstaan van de stad Leiden. Tussen de Haarlemmerstraat en de Stille Rijn is tot 4 meter diep archeologisch onderzoek gedaan. En daar vonden archeologen op verschillende plekken rijen houten palen; gemaakt en geplaatst door mensen. Uit koolstofonderzoek blijkt dat de palen van rond 1000 na Chr. dateren.

Er zijn nog nooit resten uit de 9e of 10e eeuw in de binnenstad van Leiden gevonden. Nu dus wel! Op het diepste niveau van de opgraving, onder prachtige vondsten uit de late Middeleeuwen, zagen archeologen van IDDS Archeologie (Noordwijk) op 7 rijen houten palen. De functie van deze palen is niet precies duidelijk. Wellicht zijn het steigers of palen waar visfuiken aan werden opgehangen. Van de houten palen zijn monsters genomen om de ouderdom te bepalen. Uit het [C14 onderzoek](#) blijkt de datering van rond 1000 na Chr.

Maredorp en Leiden

In de middeleeuwen lag op deze plek, de noordelijke oever van de Rijn, de nederzetting Maredorp. Dit dorp is in de 14de eeuw geannexeerd door de stad Leiden. Leiden zelf is rond de 12de eeuw ontstaan op de zuidelijke oever van Rijn, waar nu de Breestraat en Aalmarkt liggen. De nederzetting ten noorden van de Rijn lijkt dus ouder dan de resten die tot nu toe in de Breestraat zijn gevonden.

Sieraden, rode stof, leren schoenen

De mensen, die in de huizen aan de Haarlemmerstraat woonden, gooiden hun afval in beerputten en afvalkuilen. Dit zijn echte schatkamers. De archeologen vonden tussen het afval onder andere leren schoenen, een ruiterspoor, rode stukken stof, zilveren gespjes, insignes en een bijzonder gave uilenbeker. Kortom, afval vertelt ons veel over het dagelijks leven van de bewoners in die tijd.

Hergebruik van stookvloeren

In het opgegraven gebied stond vanaf de 15de eeuw een brouwerij met stookvloeren voor de brouwketels. Uit historische bronnen is vanaf de 16e eeuw duidelijk wie er waar woonde en welk beroep ze op deze plek uitoefenden. Een smid gebruikte de stookvloer van de oude brouwerij voor het smeden van banden voor tonnen. Later gebruikten een textielverver en een kalkbrander de stookvloeren.

EXPOSITIE en VEILING

Breng de Smaeck van Rembrandt

terug naar Leiden

Expositie

Stadstimmerwerf

Kort Galgewater 22, Leiden

Vrijdag 11 augustus t/m

Donderdag 7 september 2023

Woensdag t/m Zondag 11– 16 uur

De toegang is gratis

Info: www.matilo.nl

Veiling

Stadhuis Foyerzaal

Stadhuisplein 1, Leiden

Vrijdag 8 september 2023

Aanvang 15:00 uur

svp vooraf aanmelden:

contact@matilo.nl

Breng de Smaeck van Rembrandt terug naar Leiden

De vroegste werken van de jonge Rembrandt zijn de verbeelding (allegorie) van de vijf zintuigen. Vier van deze allegorieën zijn teruggevonden: Het zicht, de tast, het gehoor en de reuk. Het vijfde zintuig, de Smaeck, is nog niet gevonden. En de vraag is natuurlijk: wordt dit ooit nog wel gevonden? Of is het voorgoed verloren gegaan? Dat blijft gissen en afwachten.

Maar je kunt ook initiatief nemen. Dat heeft de Leidse Wijnvereniging Matilo gedaan. Wij hebben wijnkistjes aan kunstenaars ter beschikking gesteld met als uitdaging: Maak je eigen interpretatie van de Smaeck van Rembrandt. Hoe zou dat werk er uitgezien hebben? Die uitdaging is door kunstenaars uit onze

regio actief opgepakt en heeft een 19-tal prachtig beschilderde wijnkistjes opgeleverd. Deze kunstwerken worden geëxposeerd in de Stadstimmerwerf aan het Kort Galgewater. Elke bezoeker wordt gevraagd een stem uit te brengen welke vijf kunstwerken het beste in de geest van de jonge Rembrandt gemaakt zijn. Deze publieksjury geeft de winnaar(s) aan!

De Veiling

Er is ook nog een vervolg. De kunstwerken worden geveild op vrijdag 8 september 2023 in de Burgerzaal van het Stadhuis voor een goed doel. Daarvoor hebben de kunstenaars hun werk ter beschikking gesteld. Het goede doel is het ondersteunen van de GEMIVA bij het realiseren van nieuwe nuttige dagbestedingen voor hun cliënten, die door een beperking zorg of ondersteuning nodig hebben.

De opbrengst van de veiling komt ten goede aan de inrichting van een druiventuin bij een van hun zorgboerderijen. De cliënten van de zorgboerderij kunnen meewerken in de druiventuin of bij de verwerking van de druiven tot vele producten (druivenjam, druivensap, wijn, druivenpitolie, balsamicoazijn etc.)

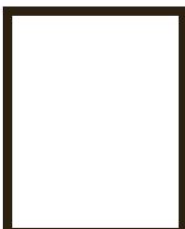
Opgeven voor deelname aan de veiling: contact@matilo.nl

het zicht

de tast

de smaack ?

het gehoor

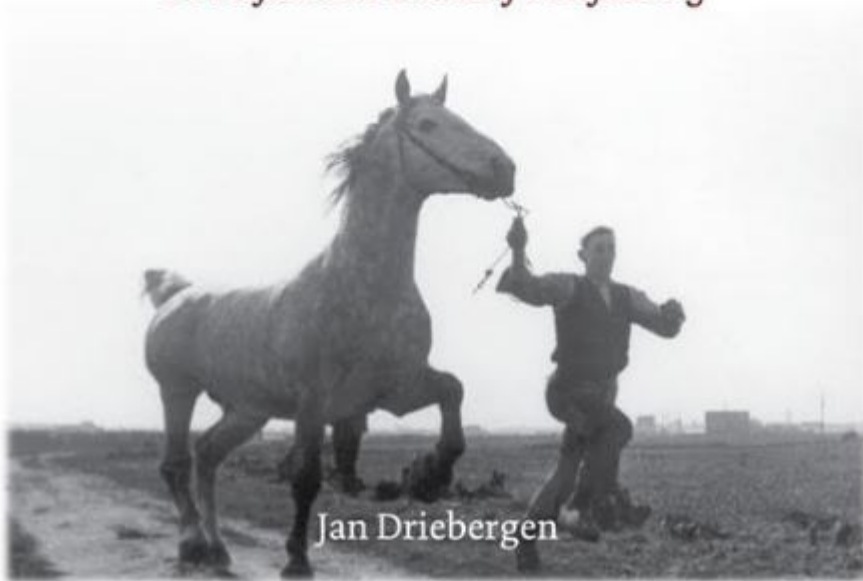

de reuk

GESCHIEDENIS VAN KLOOSTERSCHUUR

Een bijzondere boerderij in Rijnsburg

Binnenkort verschijnt een dik en gedocumenteerd boek over de geschiedenis van de boerderij Kloosterschuur bij Rijnsburg, geschreven door Jan Dribergen. Hij werd geboren op Kloosterschuur, groeide op in Rijnsburg, en studeerde aan de Landbouw Universiteit in Wageningen. Hij schreef al eerder boeken over familiegeschiedenis en boerderijgeschiedenis. Voor het nieuwe boek heeft hij acht jaar lang intensief onderzoek gedaan. Voor verdere informatie, zie: www.kloosterschuurboek.nl

Een afbeelding uit de Beeldbank De Overdekte

De foto toont de vroegere zweminrichting de Overdekte. Het zwembad was gebouwd in de voormalige Mon Pèrekerk aan de Haarlemmerstraat, gelegen tussen de Haven en de Pelikaanstraat. Voor de bouw van het zwembad moest de kerktoeren worden gesloopt. Het bad is gebruikt van 1937 tot 1979. Na sluiting van de Overdekte is het gebouw afgebroken, waarna hier woningen zijn gebouwd en een pleintje is aangelegd (Maria Gijzenplein). De fotograaf was Jan Holvast. Hij maakte de foto in 1978.

Historische kalender 2023 - Juli

Burggravenlaan 2, openbare hbs voor jongens, 1915

Het als Gemeentelijke Hogere Burgerschool (hbs) voor jongens gestichte schoolgebouw met aangebouwde conciërgewoning is in 1913-1915 gebouwd naar plannen van Willem Marinus Dudok, architect en onderdirecteur van Gemeentewerken. Vanaf 1922 konden ook meisjes hier onderwijs volgen. In 1957 werd er een gymnasiale afdeling aan de school verbonden met de naam Rembrandt, waarna door de Mammoetwet in 1968 de hele school Rembrandt Scholengemeenschap ging heten. In 1978 verhuisde deze naar nieuwbouw in De Coebel, waarna het oude gebouw een jaar later door het Bonaventura College betrokken werd.

Erfgoed Leiden Vondst van de Week:

Zoektocht naar kasteel De Boekhorst

In de bollenvelden aan de Langevelderweg in Noordwijkerhout herinnert niets meer aan kasteel De Boekhorst. De laatste resten van het van oorsprong middeleeuwse kasteel verdwenen in 1897 onder de sloophamer. De precieze plek raakte in de

vergetelheid. Archeologen hebben nu de goede locatie weten te vinden. Door de informatie op oude kaarten te combineren met de resultaten van grondradar-metingen. [Lees verder.](#)

Adverteren in Oud Leiden Nieuws

Zoals u heeft kunnen zien is Oud Leiden Nieuws (OLN) onlangs vernieuwd tot een prachtig magazine. Om de kosten te dekken zijn we op zoek naar adverteerders.

OLN komt vier keer per jaar uit en heeft een oplage van 2500 exemplaren.

Heeft u interesse? Neem dan contact op met de redactie via: OLN@oudleiden.nl

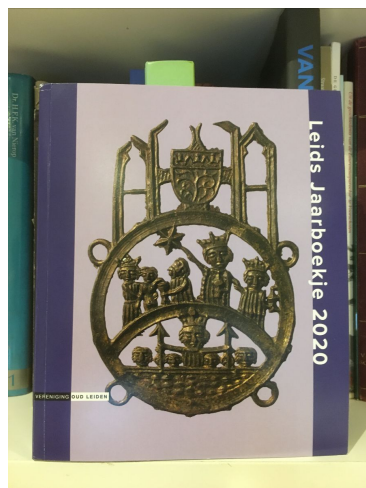
Cadeaulidmaatschap

Zoekt u nog een leuk cadeau? Maak iemand voor een jaar lid van onze vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of het lidmaatschap voortgezet moet worden of niet.

Prijs: 25 euro

Ga hiervoor

naar: <https://www.oudleiden.nl/vereniging/lid-worden>

Verkrijgbaar via de HVOL

De onderstaande boeken en publicaties zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Het 'HVOL-winkeltje' is een activiteit van de Commissie Promotie, Uitvoering en Ondersteuning. Willem Hogendoorn en Bart Devilee zorgen ervoor dat de boeken na bestelling kunnen worden afgehaald of (indien binnen de Leidse regio) aan huis worden bezorgd. Er zijn drie betalingsmogelijkheden: bedrag overmaken naar de bankrekening van de HVOL, contant of via pinbetaling. Belangstelling? Stuur een mail naar: winkeltje@oudleiden.nl

Voor een compleet overzicht van het aanbod zie Beschikbare Publicaties op de HVOL-website.

Leidse wandelingen en buurtbeschrijvingen

Van Albinusdreef tot Zeemanlaan | Een wetenschappelijke wandeling langs Leidse straten, gebouwen, musea en instituten, Jos van den Broek, 2005, softcover, 128 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 5,00

Van “Spawijk” tot “Vreewijk” | De geschiedenis van een stadsuitbreiding, J.W.M

Vellekoop e.a., 1988, softcover, 96 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 5,00

Als de bom valt | Sporen van de Koude Oorlog in Leiden en omgeving, Ruurd Kok,
2021, softcover, 134 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 12,95

Flora in Leiden | De verborgen tuinen van de stad, Gary Schwarz, 1990, softcover, 88
pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 5,00

Historisch water in Leiden | Twee vaarroutes, Piet de Baar, Jan Wieles en Bert de
Jonge, 2018, geniet, 60 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 2,50

Een wandeling door Leiden, Isy & Evy Zwolle, 1988, geniet, ca. 10x14 cm, 48 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 1,00

Waardeiland 100 jaar | De geschiedenis van het Waardeiland Leiden, F. van Wel, R.S.
Soeters, 2019, hardcover, 160 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 5,00

Ramses Shaffy en zijn Leidse jaren | 25 verhalen en 2 wandelroutes, Peter van der
Geer, 2019, softcover, 68 pagina's.

HVOL-ledenprijs: € 7,50

Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Heeft u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden echt iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Bedrijfsleden

	Akerboom BV		Macropa BV
	Alrijne Zorggroep		Glas- en Schilderwerken Van Muiden BV
	Barthen Keuken Design Center		Primavera Pers
	Barthen Rioleringswerken BV		Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid
	Stichting Beheer Begraafplaats Rhijnhof		Hoogheemraadschap van Rijnland
	Rijksmuseum Boerhaave		Tandartsenpraktijk Zoeterwoudesingel
	De Brandmeester - Vergaderlocatie		De Ruyter de Wildt en De Vroom, advocaten
	Breedveste BV		Schulpen Schuim BV
	Buik en Van der Horst gerechtsdeurwaarders		Serviceflat Schouwenhove
	Burgy Klassiek Bouwen		Sociëteit Amicitia
	Grandcafé De Burcht		Boutique Hotel Steenhof Suites
	Van Cleef Holding		Teekens Karstens, advocaten en notarissen
	Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden		De Tuin van de Smit
	Du Prie bouw & ontwikkeling BV		Universiteit Leiden
	Stichting Het Eva van Hoogheveen-Hofje		Van der Valk Hotel Leiden
	De Gunst Juwelier		Museum Volkenkunde
	firma W.P Hartwijk en Zoon		Walburg Pers
	HBK fiscalisten_accountants_ expat consultants		Stichting Werk & Onderneming
	Stichting Hof Meermansburg		Stichting Zeven Leidse Hofjes
	Hooglandse kerk		Lek® makelaars en taxateurs
	Hoppezak Kledingverhuur		La Gro Geelkerken advocaten
			Prima Management

Contact:

info@oudleiden.nl

[Gegevens wijzigen](#) | [afmelden](#)